

GJYKATA SUPREME E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
VRHOVNI SUD REPUBLIKE KOSOVA
SUPREME COURT OF REPUBLIC OF KOSOVO

Datë: 29.09.2016

583/2016
10.10.2016

Kolegjiumi i Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, në Mbledhjen e Përgjithshme, në bazë të nenit 22 të Ligjit për Gjykatat e Rregullta, më 29.09.2016, miratoi këtë:

MENDIM JURIDIK

1. Prokurori i shtetit, brenda 30 ditësh duhet të vendosë: për informacione shtesë, për aplikimin eventual të masave të fshehta të vëzhgimit dhe hetimit, hedhjen e kallëzimit penal, apo për fillimin e hetimit.
2. Nëse pas dorëzimit të kallëzimit penal të policisë, policia mëson fakte të reja ose nxjerr prova apo gjurmë të veprës penale, ajo detyrohet që vazhdimisht të mbledhë informata të nevojshme dhe për këtë, menjëherë duhet t'ia dorëzojë prokurorit të shtetit, raportin plotësues të kallëzimit penal të policisë.

A r s y e t i m

Gjykata Themelore në Mitrovicë ka adresuar në Gjykatë Supreme, këto pyetje:

1. Në çfarë afati prokurori i shtetit duhet t'i fillojë hetimet pas paraqitjes së kallëzimit penal, dhe

2. Çfarë është statusi i provave të grumbulluara para vendimit për fillimin e hetimeve, nëse prokurori nuk ka kërkuar plotësimin e kallëzimit penal.

Parashtruesit e kërkesës – gjyqtarët e Departamentit për Krime të Rënda, kanë theksuar se në praktikë po ndodhin raste kur kallëzimi penal në gjykatë është adresuar në vitin 2009, ndërsa prokurori i shtetit në vitin 2014 ka marr vendim për fillimin e hetimeve, pastaj organet policore në raste të caktuara edhe pas fillimit të hetimit po ndërmarrin veprime procedurale, dhe për këtë çështje nuk ka qasje unike nëpër gjykatat e Kosovës. Për këto arsye, kanë kërkuar që këtë situatë, Gjykata Supreme ta sqaroi nëpërmjet mendimit juridik.

Si e ka rregulluar në aspektin kohor KPPK-s, çështjen e kallëzimit, fillimit dhe kohëzgjatjes së hetimeve?

Kodi i procedurës penale me dispozitat e nenit 69-81, ka përcaktuar mandatin e organeve policore dhe hetimeve policore (parapenale) si dhe fuqinë provuese të këtyre veprimeve në procedurë penale. Policia ka për detyrim që në afat prej 24 orësh, kur mëson për dyshimin e arsyeshëm, t'i paraqes kallëzimin penal prokurorit kompetent, neni 70.par.4.i KPPK-së, kjo normë është e karakterit imperativ. Veprimi i organeve policore nuk përfundon në momentin kur ata dorëzojnë kallëzimin penal në prokurori. Ata janë të detyruar të mbledhin çdo informacion që ka relevancë për çështjen penale dhe me raport shtesë t'ia dërgojnë policisë (neni 81.par.3.).

Prokurori i Shtetit i ka dy mundësi: ta hedh kallëzimin penal (neni 82); të kërkoj prova shtesë nga policia (neni 83.par.1.); apo të filloi procedurën e hetuesisë me vendim formal (neni 101). Prokurori i shtetit ka për obligim që kallëzimin penal ta hedh brenda 30 ditësh (neni 82.par.1.). Nëse prokurori i shtetit nuk e ka hedhë kallëzimin penal brenda këtij afati dhe nuk ka urdhëruar ndonjëherë nga masat e fshehta dhe teknike të vëzhgimit dhe hetimit, konsiderohet se ka filluar hetimet ndaj të dyshuarit me kalimin e 30 ditëve nga paraqitja e kallëzimit penal, pavarësisht se atë s'e ka formalizuar në aspektin formal, me aktvendim.

Me qëllim të respektimit të standardit për gjykim në një afat të arsyeshëm dhe për siguri juridike, ligdhënësi i ka limituar në aspektin kohor veprimet e policisë “brenda 24 orësh duhet ta dorëzojnë kallëzimin penal”, veprimet e prokurorit “që brenda 30 ditëve ta hedh kallëzimin penal”, e nëse s'e hedh kallëzimin penal, duhet që brenda 24 muajve, me vazhdim të mundshëm edhe për gjashtë muaj t'i përfundojë hetimet. Nëse Prokurori i shtetit, nuk e ka hedhur kallëzimin penal brenda 30 ditësh dhe për 24 muaj nuk ka filluar dhe as përfunduar hetimet, ai nuk ka asnjë mundësi tjetër, përpos për

ta hedh kallëzimin penal dhe për ta pushuar procedurën penale, pavarësisht se ai në aspektin formal, asnjëherë s'i ka filluar hetimet. Në të kundërtën, limitimi i kohëzgjatjes së hetimeve prej 24 muajve nga ligjdhënësi, do jetë i pa efekt, ngase prokurorët s'do e hedhin kallëzimin penal brenda afatit prej 30 ditësh dhe pas 3-4 vjetësh do të marrin vendim për fillimin e hetimeve nëse vepra penale nuk është parashkruar, e pastaj do t'i ketë në dispozicion edhe dy vite, plus gjashtë(6) muaj për t'i përfunduar hetimet.

Nëse kallëzimi penal nuk është hedhur nga prokurori i shtetit brenda 30 ditësh, prokurori nuk mund të marr vendim për fillimin e hetimeve pas kalimit të 24 muajve, nga kalimi i afatit 30 ditor për hedhjen e kallëzimit penal. Përndryshe, limitimi në aspektin kohor i hetimeve do dilte i parëndësishëm-i panevojshëm, dhe me këtë do cenohej *siguria juridike*, standardi për *gjykim në afat të arsyeshëm*, pastaj do të dëmtohej i dyshuari për faktin se fillimi dhe kohëzgjatja e procedurës penale, *prodhon pasoja juridike për të* (ai ngelet i skeduar penalisht dhe mund të kufizohet në realizimin e shumë të drejtave që atij i takojnë sikur të mos ishte në proces).

Si është rregulluar në aspektin ligjor, ndërmarrja e veprimeve të caktuara nga organet policore pas dorëzimit të kallëzimit penal?

Sipas nenit 81.par.3 të KPPK-s, nëse pas dorëzimit të kallëzimit penal të policisë, policia mëson fakte të reja ose nxjerr prova apo gjurmë të veprës penale, ajo detyrohet që vazhdimisht të mbledhë informata të nevojshme dhe për këtë, menjëherë duhet t'ia dorëzojë prokurorit të shtetit, raportin plotësues të kallëzimit penal të policisë. Nga kjo qartë rezulton se materiali provues që është siguruar nga organet policore, pas dorëzimit të kallëzimit penal edhe pa propozim të prokurorit kanë baza ligjore.

(Mendim juridik i miratuar në seancën e përgjithshme të Gjykatës Supreme, i mbajtur më 29.09.2016)